

РЕЦЕНЗІЯ

рецензента доктора економічних наук, доцента
ПЕРШКО ЛАРИСИ ОЛЕКСАНДРІВНИ на дисертаційну роботу
ПРИСЯЖНОЇ ТЕТЯНИ ТЕМУРІВНИ на тему «**Управління
інвестиційним потенціалом територіальних громад на засадах
діджиталізації**», подану на здобуття ступеня доктора філософії зі
спеціальності 073 «Менеджмент» Поліського національного
університету

Дослідження, результати якого представлені у поданій до захисту дисертації
**Присяжної Тетяни Темурівни «Управління інвестиційним потенціалом
територіальних громад на засадах діджиталізації»** є актуальним і присвячене
розв'язанню важливих для економічного розвитку територіальних громад
науково-теоретичних і практичних проблем.

1. Актуальність теми дисертації і її зв'язок з науковими програмами, планами, темами.

У сучасних умовах децентралізації та діджиталізації органів місцевого
самоврядування в Україні зростає потреба у переосмисленні підходів до
управління інвестиційним потенціалом територіальних громад. Пошук нових
механізмів, заснованих на цифрових технологіях, дозволяє територіям не лише
адаптуватися до викликів сьогодення, а й формувати стійкі моделі розвитку.

Представлена до захисту дисертація Тетяни Присяжної цілком відповідає
пріоритетам державної політики у сфері регіонального розвитку, цифрової
трансформації та сталого зростання. Робота виконана у межах плану науково-
дослідних робіт Поліського національного університету за темою: «Стратегічне
управління інноваційним розвитком соціально-економічних систем в умовах
євроатлантичної інтеграції України та глобалізації» (№ 0121U107527, 2021–
2025 рр.).

2. Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій.

Наукові положення, висновки та пропозиції дисертаційного дослідження
обґрунтовано за допомогою широкого спектру методів: системного аналізу,
індексного методу, регресійного аналізу, анкетування, ранжування,

картографування, графоаналітичного методу тощо. Особливу увагу приділено моделюванню впливу цифрових інструментів на інвестиційну привабливість громад.

Теоретичні положення та практичні рекомендації апробовано під час виступів на міжнародних та всеукраїнських конференціях. Отримані результати базуються на об'єктивних статистичних даних, глибокому аналізу чинної нормативно-правової бази, а також узагальненні думок представників громад та бізнесу.

3. Наукова новизна і практичне значення результатів дослідження.

У дисертації сформульовано нове науково-практичне вирішення завдання щодо удосконалення механізмів управління інвестиційним потенціалом територіальних громад на основі діджиталізації. До основних наукових результатів, що виносяться на захист, належать:

1. Вперше запропоновано концептуальний підхід до управління інвестиційним потенціалом територіальних громад на основі структуризації вхідних даних у розрізі ієрархічних рівнів, а саме: міжнародного (прямі іноземні інвестиції), загальнонаціонального (капітальні інвестиції), регіонального (інтегральний індекс інвестиційного потенціалу) та рівня громади (обсяг залучених інвестицій), що забезпечує системність аналізу й оцінювання інвестиційного потенціалу з урахуванням екзогенних і ендегенних особливостей територіальних громад.
2. Удосконалено дефініцію поняття «інвестиційний потенціал територіальної громади» та методичний підхід до аналізу податкових надходжень як індикатора розвитку інвестиційного потенціалу громад.
3. Дістали подальшого розвитку теоретичне обґрунтування дуального ефекту діджиталізації в процесі управління інвестиційним потенціалом територіальних громад та методичні підходи розробки інструментарію комплексної оцінки інвестиційного потенціалу територіальної громади
4. Запропоновано геоінвестиційні паспорти територіальних громад як інструмент візуалізації потенціалу.

5. Розроблено механізми цифрової трансформації процесу управління інвестиційною діяльністю на рівні громад.

Практичне значення дослідження підтверджено впровадженням результатів у діяльність Черняхівської та Високівської громад, а також у навчальний процес Поліського національного університету.

4. Повнота висвітлення результатів дослідження в опублікованих працях.

Основні положення дисертації опубліковано в 11 наукових працях загальним обсягом 6,23 ум. друк. арк. (автору належить 3,99 ум. друк. арк.). З них 6 статей у фахових виданнях, у т. ч. 1 у журналі, що входить до бази даних Scopus. Також здійснено апробацію результатів на 5 конференціях. Це свідчить про належний рівень оприлюднення результатів наукового пошуку.

5. Оцінка структури, мови і стилю дисертації, відповідність дисертації вимогам МОН України і освітньо-наукової програми.

Дисертаційна робота Присяжної Т.Т. за змістом, сутністю, структурою та оформленням відповідає вимогам до науково-кваліфікаційних робіт такого рівня. Робота містить анотацію, вступ, три розділи, висновки, список використаних джерел (оформлений згідно з чинними стандартами), а також додатки. Структура дисертації логічна, завершена і послідовно відображає логіку проведеного дослідження.

У першому розділі «Теоретико-методичні основи управління інвестиційним потенціалом територіальних громад» (с. 26–82) – уточнено сутність інвестиційного потенціалу територіальних громад, проведено аналіз теоретичних підходів до його класифікації, розглянуто зміст і особливості діджиталізації як чинника трансформації управлінських практик, а також систематизовано сучасні концепції управління.

У другому розділі «Оцінювання інвестиційного потенціалу територіальних громад в умовах діджиталізації» – здійснено аналітичну оцінку інвестиційного потенціалу громад України (с. 83–132), охарактеризовано практики цифрової

трансформації, виокремлено типологічні ознаки інвестиційного потенціалу та індексні оцінки рівня діджиталізації територій.

У третьому розділі «Інструментарій підвищення ефективності управління інвестиційним потенціалом територіальних громад на засадах діджиталізації» (с. 132–180) – обґрунтовано ідею геоінвестиційного паспорта як інструменту управління потенціалом, визначено його організаційно-технічні формати, представлено комплексну систему організаційно-інформаційного забезпечення діджиталізації управління, а також сформульовано управлінську стратегію цифрового розвитку територій.

Основний зміст дисертації викладено на 170 сторінках, робота містить 46 рисунків та 10 таблиць. Текст оформлений відповідно до вимог ДСТУ 3008:2015 «Інформація та документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлювання». Список використаних джерел упорядковано згідно з вимогами ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання».

За своїм змістом і напрямом дослідження дисертація повністю відповідає вимогам освітньо-наукової програми спеціальності 073 «Менеджмент», що реалізується в Поліському національному університеті МОН України.

6. Ідентичність анотації та основних положень дисертації

Аналіз змісту анотації та основних положень дисертації Присяжної Т. Т. свідчить про їх ідентичність у контексті формулювання мети, об'єкта, предмета, завдань, новизни, висновків. В анотації не міститься інформації, яка була б відсутня у тексті дисертації.

7. Академічна доброчесність.

На момент рецензування дисертаційної роботи Присяжної Т. Т. та опублікованих наукових праць, у яких висвітлені основні наукові результати дослідження, порушень академічної доброчесності не виявлено. Посилання на джерела запозиченого матеріалу коректні. Текст дисертації характеризується авторським стилем подання матеріалу.

8. Дискусійні положення та зауваження до дисертаційної роботи.

Незважаючи на загальну позитивну оцінку і змістовність викладу результатів наукового пошуку, обґрунтованість та достовірність висновків, в рецензованому дисертаційному дослідженні мають місце зауваження і дискусійні положення, а саме:

1. Табл. 1.1 (с. 22–23) містить класифікацію сучасних концепцій управління інвестиційним потенціалом територіальних громад. Проте бракує аналізу ефективності впровадження зазначених концепцій в умовах діджиталізації. Варто було б додати короткий аналіз переваг/недоліків кожної концепції.

2. У підрозділі 2.2 (с. 70–77) наведено приклади цифрових інструментів і напрямів діджиталізації у громадах. Водночас, ці приклади мають переважно описовий характер. Доцільно було б узагальнити їх у вигляді класифікації або систематизованої таблиці з поділом за функціональними цілями.

3. На с. 84–87 представлено ідею впровадження геоінвестиційного паспорта. Хоча автор досить вдало аргументує доцільність використання цього інструменту, проте бракує інформації щодо алгоритму формування геоінвестиційного паспорта та обґрунтування його технічної реалізації у громадах із обмеженими ресурсами. Варто було б також згадати приклади з міжнародної практики.

4. На с. 91–93 автор пропонує три формати подачі геоінвестиційного паспорта (друкований, презентаційний, геопросторовий). Було б доцільно конкретизувати технічні вимоги до кожного формату, зокрема, як забезпечується оновлення даних, інтеграція з державними реєстрами тощо.

5. Висновки до розділів подані в цілому коректно, однак місцями надто загально. Наприклад, у висновках до Розділу 3 (с. 103–104) доцільно було б акцентувати на очікуваних ефектах впровадження геоінвестиційного паспорта та зазначити, яким чином цей інструмент впливає на зростання обсягу інвестицій у громаду.

Однак в цілому зазначені дискусійні положення та зауваження принципово не впливають на наукову та практичну цінність одержаних автором результатів

дослідження і не знижують в цілому достатньо високої позитивної оцінки рецензованої роботи.

ЗАГАЛЬНИЙ ВИСНОВОК

Дисертаційна робота Присяжної Тетяни Темурівни на тему «Управління інвестиційним потенціалом територіальних громад на засадах діджиталізації» виконана на високому науково-теоретичному і методичному рівні, а отримані в процесі дослідження наукові результати характеризуються новизною та мають практичну цінність.

Дисертація є завершеною науково-дослідною роботою, за своїм змістом і якістю відповідає вимогам Наказу МОН України від 12 січня 2017 р. № 40 «Про затвердження вимог до оформлення дисертації», «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44 (у чинній редакції), а її автор – Присяжна Тетяна Темурівна заслуговує присудження ступеня доктора філософії за спеціальністю 073 «Менеджмент» галузі знань 07 «Управління та адміністрування».

Рецензент:

Доктор економічних наук, доцент,
професор кафедри економічної теорії,
інтелектуальної власності
та публічного управління
Поліського національного університету

Лариса ПЕРШКО